

MIRJAM KORBAR, DRAMSKA IGRALKA

Pretvarjanje je izguba energije

Dobiva se v mestni kavarni. Skoraj večer je že, a si privošči kavo s smetano. Pred noma je odprt pogovor z zavedanjem meja. Priznana igralka Mirjam Korbar je ena tistih skrivnostnih oseb, ki jim ne prideš blizu kar tako, čeprav na odru presune s svojo prezenco in samozavestjo, naj bo nesrečna Shakespearova Julija, Kleopatra vladarica ali nora ciganska mati. Že v rosnih najstniških letih jo je odkril Tomaž Pandur. V vloge prodira strastno in precizno. V življenju, prizna, pozna več plašnosti.

Sprašuje: **TAJA ZUCCATO**Foto: **JOŽE SUHADOLNIK**

Veliko nagrad in priznanj ste prejeli za svoje igralsko delo, Severjevo, Prešernovo, Borštnikovo; nikoli pa niste bili na udaru javnosti, vsaj ne zunaj igralskih krogov. Kako to, mnogo vaših kolegic se pojavlja vsepovsod.

Da se nekaj zgodi, mora biti tudi želja. V ta poklic sem vstopila kot najstnica, ko sem začela igrati v skupini Tomaža Pandurja. Zanimanje mi je vzbudilo gledališče in ne toliko blišč okoli njega. Lahem! Najprej sem seveda videla filme in filmske zvezde starega Hollywooda, ki je meni najbliže, Greta Garbo, Marlene Dietrich, Ingrid Bergman ... O, kako sem brala njihove biografije, jih občudovala kot močne karizmatične osebnosti. Ko pa sem se pobliže seznanila z delom v teatru, ko so me oplazili vonj pudra, znoj, garderobe, zven desk, svetloba odrske luči in ko sem doživela prve aplavze, so me začele zanimati čisto druge stvari, vedno manj zunanje. Zdaj pa je tako, da me zunanji vdori celo strašno motijo, ker me vržejo iz tirnic.

Že ta intervju? Prireditve? Žarometi?

Jaz se ne znam blazno dobro izražati. Trudim se in zdi se mi, da vedno delaš

☞ **Za zvezdnitvo ali razvpitost moraš imeti poleg želje tudi talent. Ni vsak za to, treba je tudi kaj narediti, najmanj se bolj provokativno oblačiti in vesti, se pojavljati na pravih krajih. Lahko sicer to naredim enkrat, za zabavo, a da bi živela vzporedno življenje, kje pa, to bi me izčrpalo. Mene zanima prodiranje v vlogo in odnose.**

sebe boljšega, kot si, kar je potem zlagano. Tega si pa ne želim, rada sem čim bolj avtentična. Za zvezdnitvo ali razvpitost, ki ju omenjate, moraš imeti poleg želje tudi talent. Ni vsak za to, treba je tudi kaj narediti za to, najmanj se bolj provokativno oblačiti in vesti, se pojavljati na pravih krajih. Lahko sicer to naredim enkrat, za zabavo, a da bi živela vzporedno življenje, kje pa, to bi me izčrpalo. Mene zanima prodiranje v vlogo in odnose, gnetem se in tudi življenje me kdaj zbrca! Kopanje po vlogah ni vedno lahko, tudi ne prideš vedno do cilja. Lahko so obrambni mehanizmi tako močni, da se nečesa v sebi niti samo za potrebe vloge nočeš dotakniti.

Se spomnite kakšnega lika, vloge, ki je bila v vas nedotakljiva?

Bolj mejne situacije, kot so recimo samomori, v katere ne vem, ali je dobro iti čisto do konca. Imaš domišljijo, ki jo lahko polniš in iz nje odigraš. Ni nujno, da boš dobro igral posilstvo, če si ga zares doživel. Jaz cenim igro. Tako kot je treba varovati telo, ki je dom duše, je treba varovati tudi um. Če se poznaš, veš, kaj v določenem trenutku zate ni dobro. Včasih tudi samo misliš, da veš.

☞ Takoj me začne kaj boleti, če izgubim stik s sabo. Hitro se pojavi znak, da nekaj ni v redu z mano, postanem neprijetna zase in za okolje.

Igrate v več kot 15 celovečernih filmih, v gledališču ste obudili številne markantne ženske. Trenutno igrate glavno vlogo v detektivski drami Vrh ledene gore, vodilno v multinacionalki, kjer se v pol leta zgodijo trije samomori delavcev. Vaše vloge so zelo mesene, konkretne. Sta vam bila strast do življenja, stik s sabo položena v zibko?

Ja, mislim, da. Takoj me začne kaj boleti, če izgubim stik s sabo. Hitro se pojavi znak, da nekaj ni v redu z mano, postanem neprijetna zase in za okolje. Ne maram si kopiciti dela, kar fizično zbolim, če si ne pustim praznine, ki jo potrebujem. Še tedaj se najraje regeneriram fizično; daljši sprehodi, hoja, kuhanje. Poskušala sem že meditirati, kadar sem potrebovala svoj mir, vendar v tem nisem najboljša, postalo mi je obremenitev namesto sprostitev. Res

pa lahko preprosto ne delam nič, takrat pride kar koli, pridejo solze ... Tako se stabiliziram, spustim. Ker človek od nadzora lahko ...

Še najmanj je, da se utruji. Zdi se mi, da imamo ženske dandanes problem z nadzorom, ga imate vi tudi?

Ja, v nekaterih trenutkih se to izkaže za nujno, ko je treba poskrbeti za otroka in drug ne more.

No, to je bolj odgovornost.

Res je, to je odgovornost, to je drugo. No, prav veliko nam pod nadzorom res ni treba imeti. Spomnim se, kako me je včasih na vajah vsaka malenkost motila in sem morala vse kar jaz urediti. Z leti sem to opustila. *(smeh)* Niti nimam več energije, da bi pretirano obvladovala. Pa tudi vidiš, da nisi za vse ti. Pusti, naj vsak opravi svoje!

Kaj vas je najbolj približalo liku vladarice Kleopatre, ki ste jo igrali? Je bil to samo študij ali je prišlo kaj iz notranjosti?

Premalo je prišlo iz notranjosti, premalo. Ko zdaj pogledam nazaj, to vidim. Preveč površno je bilo odigrano in premalo je bilo zares, pa bi lahko bilo. Vloge Kleopatre sem se prestrašila in strah ni dobra popotnica za kreativnost. Ta ženska je strastna, je kraljica in so jo upodobile znamenite igralko. Seveda nosim nekaj strasti in ženske moči. Morda sem del »kleopatrstva« v sebi zatrla, nikoli nisem razmišljala o tem. A zdaj, ko se ravno pogovarjava o tem, zanimivo, sem se spomnila, da sem se na tej predstavi kar dobro poškodovala. Na vaji v kostumu dva tedna pred premiero sem se z vso hitrostjo in svojo impulzivnostjo zaletela z glavo v del scene, ki je bil tam postavljen. Oblečena sem bila v oprijet kostum, usnjen plašč in visoke škornje in ko sem se po trku usedla na bližnji stol, mi je postalo slabo in naenkrat sem zagledala samo kri, ki mi je tekla iz rane na glavi. Odpeljali so me na urgenco, kar v tem kostumu, in izkazalo se je, da imam pretres možganov. Zašili so me in

jaz bi šla kar takoj naslednji dan na vajo. Kje pa, ko je šok popustil, sem mislila, da mi bo odneslo glavo. Predpisali so mi dolg počitek, do premiere, pa še tam sem jo komaj premikala. Ni lahko biti Kleopatra. *(smeh)*

Mimogrede, katere so vaše poklicne deformacije?

Najbolj me zanimajo dramatični in nenavadni prizori, lahko tudi drobni vsakodnevni, ki jih vidim na cesti. Te takoj poskeniram in jih začnem razgrajevati. Bujna domišljija, zagotovo pretirana, pa je bila najbrž v meni že prej, pred igraltvom.

Kako je s stresom? Meni se zdi igralski poklic, ko napenjaš vsak dan znova vse moči in preigravaš najrazličnejše intenzivne življenjske okoliščine, nepredstavljivo naporen.

Vaje so bolj naporene kot sama predstava, ki je že narejena. Da prideš do sem, pa moraš marsikaj poskusiti, a tudi zavreči, ampak tam se ne držiš nazaj. To je zdravo in je nezdravo. Je tudi svojevrstna te-

☞ Nisem pohlepna. Teater je tek na dolge proge. Nočem niti, da pri meni trpijo stvari, ki so mi pomembne, ne maram občutkov krivde, da me nekje ni, ker sem drugje.

rapija, od katere marsikaj dobiš. Igralci ves čas predelujemo stvari, pri nas nič ne stoji, vse teče. Še bolj stresno je, da imamo toliko dela in obveznosti, snemanj, vaj, predstav. Potem je tu še otrok, družina. Ni pa stalno tako in treba se je naučiti reči tudi ne. Osebnost nisem pohlepna in s tem nimam težav. Teater je tek na dolge proge. Nočem niti, da pri meni trpijo stvari, ki so mi pomembne, ne maram občutkov krivde, da me nekje ni, ker sem drugje.

Kako potem usklajujete družinsko življenje, imate sina najstnika, in kariero?

Za zdaj je nekako še kar šlo, se pa tudi odrečem. Za sina in tudi zase, da ne bo zvenelo preveč altruistično. Trenutno sem v kar turbulentnem obdobju. Sicer pa menim, da mora biti mama blizu otro-

ka, tudi če sem samo poleg, zdaj v tem obdobju. Še prehitro otroci odrastejo in grejo svojo pot. Ne morem si privoščiti, da me cele dneve ne bi bilo. Hvala lepa, jaz tega ne morem.

Kakšna mama ste, zaskrbljena?

Ja, preveč, tako pravi on. *(smeh)* Jan me oponaša in takrat mi nastavi najboljšo sliko. Nisem najboljša, se pa trudim. Čim več se poskušam pogovarjati z njim.

Skrivate svoja čustva ali ste odprti pred njim, življenjski?

Pokažem čustva. Sem tip človeka, ki se mu sama kažejo na obrazu. Pretvarjanje je zame izguba energije. Tudi kadar naredim kaj narobe, se mu opravičim, vsekakor nisem popolna. Moj oče me je velikokrat kritiziral in to mi je verjetno

☞ **Tomaž je bil veliki vodja, pravi magnet za ljudi. Napreden in razgledan je bil že pri rosnih 16. Imeti takšnega človeka ob sebi je darilo, dajal nam je samozavest. Res je lahko problem, če že zgodaj začneš z genialnimi ljudmi, postavijo ti visoke standarde.**

zlezlo pod kožo, tako da ga ne hvalim, če mislim, da je sposoben več. Upam, da ga tako spodbudim. Seveda imam, kot vsaka mama, svojega otroka neizmerno rada in mu želim vse dobro, a ga hkrati hočem gledati objektivno, ne morem se delati, da ne vidim kakšne njegove zmote.

V igrilstvo vas je uvedel Tomaž Pandur, pravzaprav vas je odkril, oba sta hodila na mariborsko gimnazijo. Za številne igralko je delo z njim vrhunec kariere, vi ste z njim ustvarjali še pred začetkom svoje. Kakšno je bilo delo po Pandurju, vam je kasneje manjkal?

Dejstvo je, da sem zaradi njega igralka. Prvi je bil, ki me je vprašal, ali sem kdaj pomislila, da bi bila igralka. Tedaj sem še mislila, da bom študirala medicino, mama je zdravnica, oče inženir. Kakšna igralka, kje pa imam to samozavest! No,

vidite. *(smeh)* Zelo lepe spomine imam na Tomaža, na delo v Tespisovem vozu in na skoraj neverjetne stvari, ki so se takrat zgodile. Mladostniki pri komaj 15 letih smo naredili prvo predstavo v starem gledališču; polno je bilo do zadnjega sedeža. Predstava je bila na res visoki ravni. Delali smo na posebnih odrih, recimo po dvoriščih, podstrežjih, kletih. Prostor smo morali najprej okupirati, ga očistiti, urediti. Koliko volje in energije smo vložili. Tu je bil Tomaž veliki vodja, bil je pravi magnet za ljudi. Že takrat je priskrbel vsa potrebna sredstva, kostume, kar si je zamislil, je bilo. Navdihoval nas je v smislu glasbe, knjig, filmov. Napreden in razgledan je bil že pri rosnih 16. Imeti takšnega človeka ob sebi je darilo, dajal nam je samozavest. Res je lahko problem, če že zgodaj začneš z genialnimi ljudmi, postavijo ti visoke standarde. Je pa res, da

je bil on izjemen v vizualnem, estetskem pogledu, v kakšne druge stvari sem se pa lahko še drugje poglobljala. Teatrskih poetik je veliko.

Ciganka vam je bila tudi pisana na kožo, se motim? Filmski sin vam govori: »Nora si, mama. Nora!« Vaš izraz na obrazu pa priča, da v sebi nosite trpljenje vsega sveta. Za vlogo Treze v filmu Halgato ste postali celo Stopova igralka leta. Kako ga doživljate, življenje Romov?

To je tisto, ko prebereš tekst in si rečeš, to je moja vloga. Od malega so me fascinirali. Spomnim se jih, ko so se včasih še po mestu vozili z vozovi. Moj daljni stric je s Cigani celo odšel, nekaj mesecev delal z njimi v cirkusu. Nomadstvo, romska muzika, ki smo jo poslušali ... Hodila sem na njihove koncerte, oblečena vsa v belo, v čipke, bluže, krila. Še maturitetno obleko sem nosila v tem stilu. To je sicer romantičen prikaz ciganskega življenja. Ko se soočiš z njimi, kot sem se na snemanju, vidiš, da je veliko bolj surovo. Brez vode, brez stranišča, tudi nož je hitro v roki, ni tako romantično.

Vas življenjske preizkušnje, ki jih imate zunaj gledališča, kot žensko in igralko šibijo ali krepijo? Iz kakšnega testa ste?

Nimam občutka, da imam vajeti svojega življenja ves čas v svojih rokah, najpogosteje ne. Lepo je, če se lahko in ko se predaš toku življenja, da vse želje, strahove in pričakovanja spustiš in samo si. Mnogo stvari me je strah. In če nisem ravno prisiljena, se ne bom kar tako podala vanje. Negotovost, ki se je ljudje izogibamo in bojimo, zna biti zelo kreativna, navdihujoča. Takrat si najbolj v trenutku! Živ si, si akter. A premagovati strah v gledališču je lažje kot v življenju. Tam je na koncu vseeno mreža nad trdimi tlemi, veš, da boš varno pristal. Vsaka izkušnja te oblikuje, slaba ali dobra. Tudi težke, ali pa predvsem te, brusijo ostre robove. Mislim, da je ravno v raznovrstnih izkušnjah bogastvo življenja. In ja, da me bogatijo. Ni najlažja in najhitrejša pot vedno najbolj osrečujoča niti najlepša. Včasih se na poti ustavim, stojim, se ne premaknem. Potem pa me nekaj potisne naprej, ni rečeno, da je to lastna volja. In potem si rečem, hvala bogu, da je bilo tako.